

*Економічні теорії неолібералізму.
Концепція «ідеальних типів
господарських
систем В. Ойкена.*

Неолібералізм, як напрям економічної теорії

Неолібералізм - напрям в економічній теорії, що базується на неокласичній методології і захищає принципи саморегулювання економіки, вільної конкуренції та економічної свободи.

Роль держави неолібералізм обмежує організацією та охороною побудованої на класичних засадах економіки.

Держава має забезпечувати умови для конкуренції і здійснювати контроль там, де конкуренції бракує.

Функції держави щодо соціальної сфери неолібералізм розглядає у зв'язку зі способом перерозподілу суспільних доходів, що ставляться в залежність від успіхів економіки і сприяє її розвитку.

Основні школи неолібералізму

Англійська (лондонська) школа

Лайонелл Чарльз Робінс.
Неокласичне визначення предмета
економічної теорії. Запровадження
в економічний аналіз
методологічного принципу
апріоризму

Чиказька школа неолібералізму

Мілтон Фрідмен.
Розробка основоположних принципів
неолібералізму. Модифікація кількісної
теорії грошей. Монетарні теорії
циклічних коливань та інфляції.
Дослідження споживчої функції та
поведінки споживача. Гіпотеза
природного рівня безробіття.
Економічна політика на основі
«грошового правля»

Французька (паризька) школа неолібералізму

Жак-Леон Рюеф.
Запровадження в
економічну теорію поняття
"економіка ринків"
Проблеми економічної
ефективності та
справедливості.
Інституційний та
структуралістський підхід.

Неоавстрійська (віденська) школа неолібералізму

Людвіг фон Мізес, Фрідріх фон Хаек
Ідеологія сучасного економічного
лібералізму. Заперечення соціалізму й
інтервенціонізму.
Концепція спонтанного (розширеного)
порядку.
Принцип недосконалого знання.
Структурний аналіз макроекономічних
процесів.
Критика кейнсіанської теорії і політики

Німецька школа неолібералізму

Концепція ідеальних типів
господарства. Політика ладу та
політика процесу. Розробка теорії
трансформації тоталітарного ладу.
Теорія соціального ринкового
господарства. Захист політики
"соціальної компенсації"

Вальтер Ойкен

Основні групи німецьких неолібералів

I група

**Очолили В. Репке та О. Рюстов.
Вивчали проблеми суспільного
ладу та економічної політики,
продовжували теоретичні пошуки
під час Другої світової війни.
Вони намагалися визначити принципи
свідомої побудови суспільного ладу
через поєднання традицій класичного
лібералізму, ідеї природного економічного
порядку та керівної ролі держави.**

В. Ойкен та Ф. Бьом, розробляли класифікації національних господарств, ця група зайнялася визначенням стадій історичного й економічного розвитку, трактуванням економічної системи та її основоположних принципів.

III група

А. Мюллер-Армак та Л. Ерхард з їхніми учнями, розробили концепцію соціального ринкового господарства.

Неолібералізм, дотримується таких основних ідеалів класичного лібералізму, як:

- ❖ пріоритет приватної власності на засоби виробництва,
- ❖ індивідуальної свободи виробника та особистого інтересу людини;
- ❖ обстоювання природного, конкурентного, порядку розвитку ринкової економіки;
- ❖ вільний характер ціноутворення, руху робочої сили, капіталу і ресурсів;
- ❖ політика фритредерства у зовнішній торгівлі;
- ❖ заперечення прямого державного втручання у господарські процеси.

*В. Ойкен і його концепція
«ідеальних типів
господарських систем»*

«Підстави національної економіки» (1947). В розділі цієї книги «Економічні системи» доводиться природне співіснування в одних і тих же суспільствах два ідеальних, як він вважає, типів економіки: ціновою і централізованою керованою.

В. Ойкен уточнює, що система «нецінової економіки... існувала і існує в двох формах: як «проста централізована керована економіка» (відособлене господарство) або як "централізовано-адміністративна економіка"».

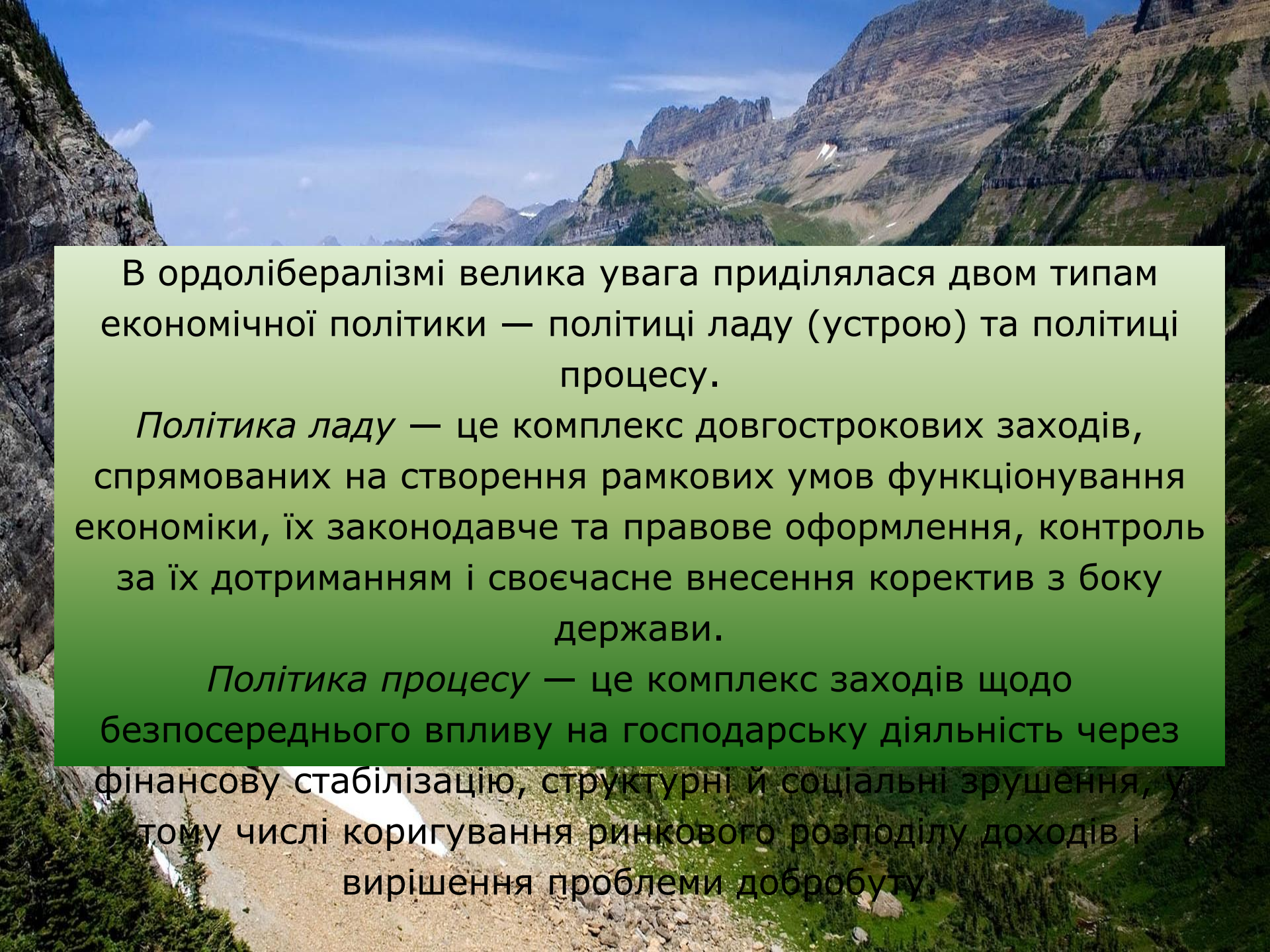
**Ці форми реалізуються в трьох формах,
кожну з яких він характеризує так:**

- а) “тотальна”;**
- б) “централізована керована економіка з вільним обміном предметами споживання”;**
- в) “централізована керована економіка з вільним споживчим вибором”.**

A large Joshua tree stands prominently in the foreground of a desert landscape. The tree has a thick, gnarled trunk and several spiky, green-tipped branches reaching upwards. The ground is sandy and covered with sparse, dry vegetation. In the background, there are rolling hills and other smaller Joshua trees scattered across the plain. The sky is a clear, bright blue.

Критеріями розмежування ідеальних типів економічних систем є механізм координації взаємодії господарських одиниць (ринковий або адміністративний) та процес прийняття економічних рішень (добровільний або примусовий).

В ордолібералізмі велика увага приділялася двом типам економічної політики — політиці ладу (устрою) та політиці процесу.

Політика ладу — це комплекс довгострокових заходів, спрямованих на створення рамкових умов функціонування економіки, їх законодавче та правове оформлення, контроль за їх дотриманням і своєчасне внесення коректив з боку держави.

Політика процесу — це комплекс заходів щодо безпосереднього впливу на господарську діяльність через фінансову стабілізацію, структурні й соціальні зрушення, у тому числі коригування ринкового розподілу доходів і вирішення проблеми добробуту.

Неоліберальна модель В. Ойкена представила три принципи теорії ладу (устрою), які утворюють структурний каркас конкурентного ринкового ладу:

- ✓ принцип індивідуальної свободи

- ✓ принцип сильної держави

- ✓ принцип системності в економічній політиці.

Дякую за увагу!
підготувала
Петренко Марина